

Dalarnas Flora - år två

Ledningsgruppen för Dalarnas Flora

Så har vi då Dalaflorainventeringens första fältsäsong bakom oss, och nästa knackar snart på dörren. Med dessa rader vill vi ge en kort lägesbeskrivning och inför sommaren peka på en del nyttiga erfarenheter som vunnits. Detta slags information kommer hädanefter bli ett stående inslag i Trollius.

Det första året blev något provisoriskt i och med att arbetet med handledning och listor drog ut på tiden, så att det färdiga materialet fanns i inventerarnas händer först vid midsommartid. Dessutom var växtsäsongen märklig med den långa, kalla och regniga våren som plötsligt förbyttes i hetta och explosionsartad utveckling av floran. Ni som inte hann komma igång något vidare under 1996 är därför säkert extra angelägna att ta itu med era rutor i år.

Summa summarum 73 rutor (varav 54 pilotrutor) bokades under 1996 in av 49 hugade inventerare, se rapportkartan här intill. Ingen florarapportör har känt sig riktigt färdig att slutrapportera sina rutor, men två rutor färdigställdes under fjällägret, och kan kanske betraktas som projektets allra första klara.

Redovisning

Projektgruppen ser det inte som nödvändigt med någon redovisning av inventeringsläget för 1996, eftersom den blev något av en inkörningssäsong. Hösten -97 vill vi däremot fa in lägesrapporter från samtliga bokade rutor, **också från de florarapportörer som inte besökt sina rutor!!!**

Organisation och rutbokning

DABS arbetar vidare på iden att det ska finnas lokalt rapportansvariga **kontaktpersoner**. Helst skulle vi se att varje kommun har sin egen ansvariga, men i vissa fall är det tills vidare inte möjligt. Mer info om detta kommer senare. Tills vidare fungerar samma rapportkommitte som tidigare, dvs DABS styrelse.

Bokningen av rutor sköts från och med i år av **Staffan Jansson**, Trädgårdsgatan 3A, 783 34 Säter. Tel. 0225-534 56. Vänd dig alltså till honom om du vill boka en ny ruta, höra efter vad som finns ledigt osv.

Kartbokningen

Det har visat sig att vår utlovade kartservice beklagligtvis inte har gått att leva upp till. Det beror på att den rabatt vi blivit erbjudna skulle komma att med råge ätas upp av fraktkostnaderna, fr a för ovikta ekonomblad. Alltså måste vi tyvärr avveckla detta vårt åtagande och ber alla er som väntar på kartor att köpa dem på egen hand. Många ekonomkartor finns heller inte längre att få tag i, allteftersom utgivningen av den gula kartan successivt täcker in Dalarna.

Diverse erfarenheter rörande inventeringen

Sommarens inventerande har givit en hel del erfarenheter. Metodiken upplevs inte som alltför besvärlig, fränsett några undantag, som till stor del var kända redan när handledningen skrevs:

- De **ekologiska uppgifterna**, som vi för floraförfattandet anser så viktiga, är inte alltid så lätta att sätta på pränt. Är man klok, så gör man det medan man har rutan i färskt minne. Att vänta till vintern med att försöka minnas hur man sett ens de arter som man känner sig som mest förtrogen med, kommer visa sig vara närmast hopplöst. Fyll därför i så snart som möjligt.
- Ovanstående gäller givetvis i ännu högre grad för **rapportlistan**, som nödvändigtvis behöver fyllas i så gott som omgående efter varje exkursion!
- För att bedöma arternas **frekvens** gäller samma som ovan beträffande det vådliga med att dröja alltför länge. I rutor med mycket kulturmark kan det vara svårt att bedöma frekvensen för t ex vissa ogräs och i myrlandet är relationen tranbär/dvärgtranbär nästan omöjlig att uppskatta.
- Även när rutan är klar är större delen av den obesökt, och det kan kännas olustigt att behöva skriva att vitsippan bara finns på tre ställen i frekvenskolumnen. Frestelsen att utgå ifrån enförnimmelse av artens vanlighet i trakten i stället för det faktiska antalet möten med arten i rutan måste dock övervinnas, om man inte känner rutan mycket väl sedan tidigare!
- Hur används **kartblanketterna**? Använd bara grundkartan till referenslokaler och raritetskartan för alla tillkommande raritetsförekomster, så kan du numrera prickarna hur du vill. Det viktiga är att numret eller bokstaven, som ska noteras på rapportbladet, bara finns med på en av kartorna.
- Din ruta behöver inte vara extremt artrik för att du ska få problem med utrymmet på kartblanketten. Det går då alldeles utmärkt att fortsätta på ytterligare en kopia. Men försök hålla ned antalet referenslokaler genom att börja på artrika platser. Mot slutet blir det ändå en massa enstaka fyndplatser för bergkorsört, fältveronika och hästsvans som du tvingas numrera separat.
- Du kommer förmodligen att finna att vissa av listornas anvisningar om vad som är rariteter och inte i ditt distrikt är helt oacceptabla i din ruta. Detta visar att du sitter inne med nya växtgeografiska fakta och att detta projekt därmed behövs! Var uppmärksam, så kan du efterhand själv bäst bedöma om en art ska lokalrapporteras eller inte. Rapportlistans symbolkolumn baserar sig, liksom angivelserna i krysslistan, helt på den bild av växternas utbredning som den gamla dalafloren ger. Din lokalkunskap är du faktiskt ensam om!

OBS! Fel!!! I handledningen har ett fatalt fel insmugit sig på två ställen på sidan 6. Där står att alla kursiverade arter i krysslistan skall insamlas och de med fetstil angivna lokalrapporteras. **Det skall naturligtvis vara tvärtom!!**

Insamling av belägg

Vikten av att samla belägg kan inte nog understrykas, och i många fall är det ju ett måste för att en uppgift ska kunna godtas för publicering. Glöm därför inte att studera rapportlistans och krysslistornas markeringar för detta (fet stil i krysslistan alltså!). Skicka beläggen årligen, så att de kan bearbetas. På så sätt kan du kanske fästa uppmärksamhet på vissa problemkomplex så snart som möjligt under inventeringen.

Kompendium för kritiska släkten

DABS har ställt en förfrågan till övriga landskapsflorepjekt om möjligheten att få nyttja vissa specialnycklar och annan bestämningshjälp som givits ut. Till detta har samtliga tillfrågade ställt sig positiva, så vi hoppas under våren kunna påbörja arbetet med bearbetning och sammanställning av dessa så viktiga hjälpmedel. En bra dalaanpassad **gräsnyckel** står högt i kurs. Att få ut alltsammans före sommaren (som vi utlovade i handledningen) kan bli svårt. Håll ut!

Upptaktsmöten

DABS hoppas kunna genomföra möten runtom i landskapet under våren för att ge tillfälle till frågor och diskussion kring inventerandet. Vid dessa möten vill vi även fästa uppmärksamhet på svåra artgrupper, ge tips om litteratur m m. Vi kommer att ta direkt kontakt med de som berörs.

Inventeringsläger

Sommarens utflykter kommer i år ännu mer än tidigare kretsas kring dalaflorepjektet. Förutom kortare fältdagar där vi går igenom metodiken, kommer ett inventeringsläger att drivas. Dock för första gången inte i fjälltrakterna, utan någonstans i Dalarnas otillgängliga sydligare tassemarker, kanske i Venjan eller Tyngsjö. Kom gärna med förslag till projektgruppen på pilotrutor med tänkbara anslutande inkvarteringsmöjligheter!

Efterlysning - Projektdataoperatör!

DABS står inför en jätteuppgift med att mata in all befintlig kunskap ur litteratur och herbarier, samt med tiden alla de rapportlistor som inventerandet resulterar i. Som vi berättade i förra Trollius håller vi på att utveckla ett datalagringsystem för detta ändamål. Redan nu skulle vi dock kunna komma igång med att registrera alla de uppgifter som finns tillgängliga. DABS efterlyser därför någon som kan tänka sig att hjälpa oss med detta. Uppgiften går alltså ut på att registrera data i databasen, samla in material från diverse litteratur och andra källor samt att koordinatsätta detta. Lärorikt och spännande, men noggrannhet och åtskilligt med tålamod krävs. Kanske kan det drivas som ett ALU-projekt eller liknande. Om Du tror att detta skulle kunna passa dig - tveka inte att höra av dig!

DALARNAS FLORA RAPPORTKARTA

Ruttillgång:

Atlasrutor 5x5 km, 1324 st
Pilotrutor, av dessa, 222 st.

Bokningsläge 19970101:

Bokade pilotrutor: 54 st.
Bokade övriga: 19 st.
Summa bokade: 73 rutor.

